BREZİLYA BİLGİ NOTU

OCAK 2022

GÜNCEL VERİLER

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER VE TAHMİNLER

GÖSTERGE	DEĞER	2019	2020	2021
GSYH (cari fiyatlarla)	Milyar USD	1,878	1,445	1,646
Büyüme	%	1.4	-4.1	5.2
Nüfus	Milyon Kişi	210.1	211.8	212.6
Kişi Başı Gelir	USD	8,936	6,823	7,741
Enflasyon	%	4.3	4.5	7.9
İşsizlik Oranı	%	11.9	13.5	13.8
Cari Denge / GSYH	%	-3.5	-1.8	-0.5
Bütçe Dengesi / GSYH	%	-5.9	-13.4	-6.2
İhracat	Milyar USD	224.0	209.2	280.6
İthalat	Milyar USD	177.3	158.8	218.9

Kaynak: IMF Küresel Ekonomik Görünüm Ekim 2021, Trademap

1. GENEL GÖRÜNÜM

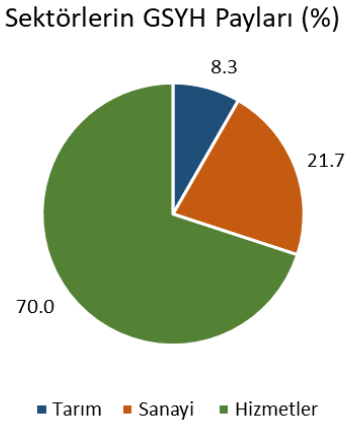

Kaynak: Brezilya İstatistik Ofisi, Ç32021

Brezilya, madencilik, tarım ve imalat sanayinde dünya devlerinden biridir. Demir cevheri, kalay, boksit (alüminyum cevheri), manganez, altın, kuvars, elmas dahil olmak üzere ülkede birçok maden bulunmaktadır. 16. yüzyıldan beri genellikle kızılağaç, şeker, kahve ve kauçuk gibi tarımsal ürünlerin ihracatı ekonominin sürükleyicisi olmuştur. 1822'de Portekiz'den bağımsızlığını kazanan ülkede yüksek enflasyon ve bütçe açığının etkisiyle 1950'lerden itibaren ekonominin çeşitlendirilme çabaları başlamıştır. Gelişmelerin ışında, gemi yapımı, petrokimya, mikro elektrik ve kişisel bilgisayar sektörleri imtina gösterilen endüstriler arasında yer almıştır. Çeşitlendirme çabaları ile kamu borcu iki katına kadar yükselmiştir.

Tarım sektörünün milli gelir içerisindeki payı %8 seviyesindedir. Dünyanın en büyük kahve üreticisi olan ülke aynı zamanda şeker, turunçgiller, manyok, fasulye, mısır, kakao, muz ve pirinç gıdalarında dünyanın önde üreticilerindendir. Gelir eşitsizliğinin yüksek olduğu ülkede tarımın istihdam içerisindeki payı %20'ye yakındır. Dünyanın en büyük su kaynaklarından biri olan Amazon Nehri'ni de içeren ülkede 200 milyona yakın hayvan bulunmakta olup hayvancılık düşük gelirliler için önemli gelir kaynaklarındandır.

Madencilik sektörünün milli gelirdeki payı 2021 yılı itibariyle %5 seviyesindedir. Petrolün önemli kısmı açık denizlerden çıkarılırken kısmen özelleştirilmiş kamu şirketi Petrobas denizin 2,5 km altından petrol çıkarabilecek teknolojiye sahiptir. 2019 yılı verilerine göre Brezilya'nın kanıtlanmış petrol rezervi 12,7 milyar varil seviyesindedir. İmalat sanayide işgücünün onda biri çalışırken sanayi özellikle güneydoğuda gelişmiştir. Otomotiv, elektrikli makinalar, eczacılık ürünleri, kimyasallar, demir, gıda ürünleri dahil imalat sanayinde birçok sektör öne çıkmaktadır.

BÜYÜME:

2020 yılının ilk yarısında salgından en fazla etkilenen ülkelerden biri olan Brezilya'da imalat sanayi yılın ikinci çeyreğinde %20,8 ile sert daralmıştır. Yıl genelinde %4,1 küçülen ekonomi 2021 yılının ilk çeyreğinde %1,3 ile ılımlı büyüme gösterirken ikinci çeyrekte büyüme %12,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. IMF Ekim ayında yaptığı tahminde Brezilya'nın 2021 yılında %5,2 büyüyeceğini öngörürken Ocak 2022'de tahminini %4,7'ye çekmiştir.

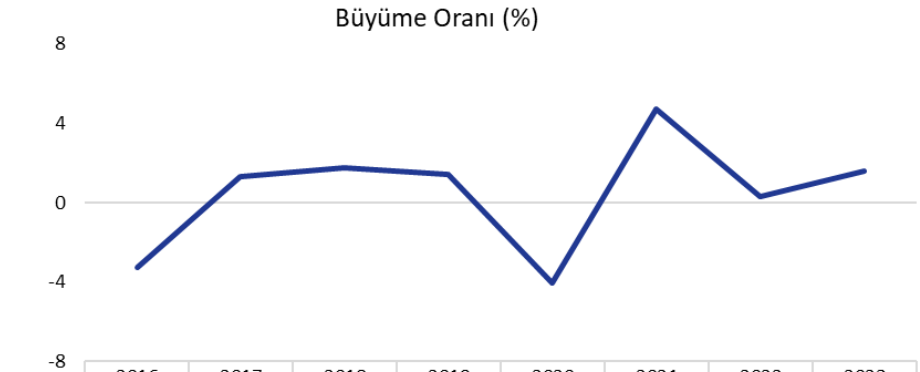

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Büyüme	-3.3	1.3	1.8	1.4	-4.1	4.7	0.3	1.6

Kaynak: IMF KEG Ekim 21, Ocak 22

2. BÜTÇE DENGESİ

Salgının etkisiyle vergi gelirleri %6 azalırken mücadele kapsamında harcamalar %15 artmıştır. Milli gelire oranla bütçe açığı 2020 yılında %13,4 olurken 2021 yılında bütçe açığının %6,2 seviyesinde olacağını öngörmektedir. Kamu borcu GSYH cinsinden 2019 yılında %87 seviyesindeyken 2020 yılında %98'e yükselmiştir.

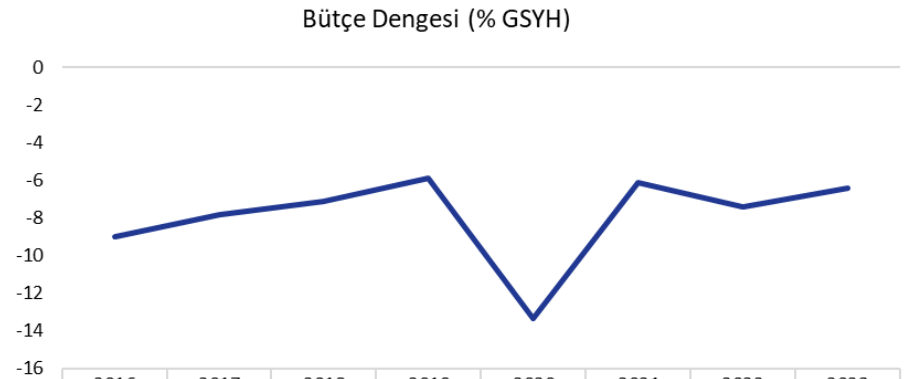

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Bütçe	-9.0	-7.9	-7.1	-5.9	-13.4	-6.2	-7.4	-6.4

Kaynak: IMF KEG Ekim 21

3. CARİ DENGESİ

Brezilya cari dengesi 2020 yılında 25 milyar USD, GSYH cinsinden %1,8 açık vermiştir. 2020 yılında hizmet, birincil gelir dengesi kalemlerinde açıklar toplamda 60 milyar USD civarında olurken 2021 yılında bu kalemlerden açık 67 milyar USD seviyesine yükselmiştir. Cari açığın azalmasında yurtdışında yaşayan Brezilyalıların getirdiği döviz 2020 yılında 2,3 milyar USD, 2021 yılında 3,3 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir.

2021 yılında 28 milyar USD cari açık verilirken IMF Ekim ayı tahmininde 8,5 milyar USD (%0,5) seviyesinde olacağını öngörmüştür.

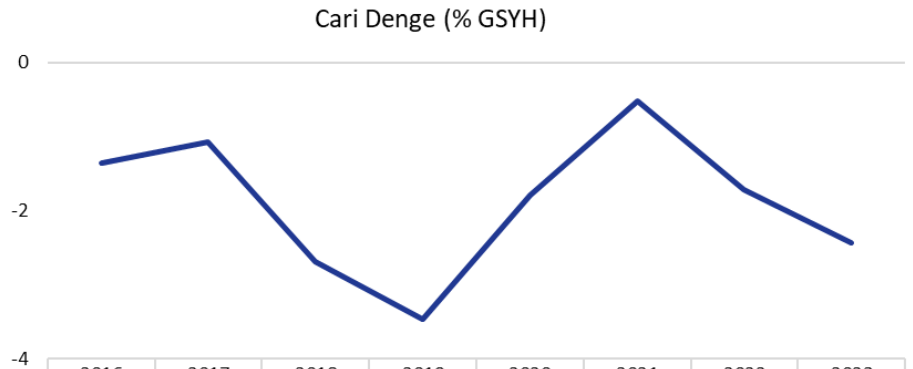

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Cari	-1.4	-1.1	-2.7	-3.5	-1.8	-0.5	-1.7	-2.4

Kaynak: IMF KEG Ekim 21

4. SWOT ANALİZİ

Güçlü Yönleri: Büyük tüketici tabanı, önemli hidrokarbon, mineral ve tarım zenginliğinin uzun vadede ekonomik faaliyeti destekleyeceği öngörülmektedir.

Zayıf Yönleri: Büyük ölçekli sosyal harcamalar kamunun mali hesaplarının bozulmasına, ekonomik krizin devam ettiği dönemde üç büyük kredi kuruluşunun Brezilya'nın görünümünü negatife düşürdü. İşgücü piyasasının katılığı ve kamu sektörünün muazzam büyüklüğü Brezilya büyümesini tehdit etmektedir.

Fırsatlar: Brezilya varlıklarının nispeten ucuz seyretmesi nedeniyle salgın sonrası ekonomik büyüme istikrar kazanmaya başladığında yabancı yatırımcılar için fırsat bulunmaktadır. Kamu önemli reformlar yaparak uzun dönem mali disiplini sağlayabilir, iş yapma maliyetlerini düşürerek yatırım ve ekonomik çeşitlendirmenin önünü açabilir.

Tehditler: Birbirini takip eden hükümetlerin başarılı reformları devam ettirememesi, (örneğin vergi sisteminde revizyon, esnek olmayan işgücü piyasasında reformlar gibi) Brezilya ekonomisine yönelik en önemli tehditlerden biridir.

5. DIŞ TİCARET

Brezilya dış ticareti genellikle fazla vermektedir. 2015 ve 2016 yıllarında ithalatın sırasıyla %25 ve %20 azalmasıyla dış ticaret hacmi 480 milyar USD seviyesinden 360 milyar USD seviyesine gerilemiştir. 2017 ve 2018 yıllarında ithalat ve ihracatın toparlanmasıyla dış ticaret hacmi 420 milyar USD seviyesine kadar yükselmiş, ancak 2014 yılındaki seviyesini yakalayamamıştır. 2019 yılında ABD ile Çin ticaret gerginliklerinden ötürü o dönemde soya tohumu ihracatını artıracağı öngörülürken yağlı tohum ihracatı %21 gerilemiştir. İthalat ise makineler sektöründeki alımın artmasına rağmen yıl genelinde %2 düşmüştür. 2020 yılında salgının etkisiyle ihracat ve ithalat bir önceki yıla göre sırasıyla %7 ve %10 azalırken dış ticaret hacmi 368 milyar USD olmuştur. 2021 yılında Brezilya ihracatı ve ithalatı %30'un üzerinde artarak sırasıyla 281 ve 219 milyar USD seviyesine yükselmiştir. Dış ticaret hacmi 2021 yılında 500 milyar USD seviyesine yükselmiştir. 2020 yılında Brezilya ihracatının dörtte biri yağlı tohumlar ile metal cevherleri sektörlerinden yapmıştır. 2021 yılında emtia fiyatlarının yükselmesi Brezilya ihracatının artmasında etkili olmuştur. Demir cevheri, petrol ve soya fasulyesi gibi emtia fiyatlarının sırasıyla %65, %60 ve %30 yükselmesi Brezilya ihracatının artmasında etkili olmuştur. Öte yandan, kuraklık ve don gibi doğal unsurlar mısır gibi bazı tarımsal ürünlerin ihracatının %40'a kadar azalmasına neden olmuştur. 2020 yılı verilerine göre, makinalar, elektrikli cihazlar ve enerji sektörleri Brezilya ithalatının %40'ını oluşturmuştur. Organik kimyasallar, otomotiv ve gübre sektörlerinden ithalat toplam ithalatın %18'ini oluşturmuştur.

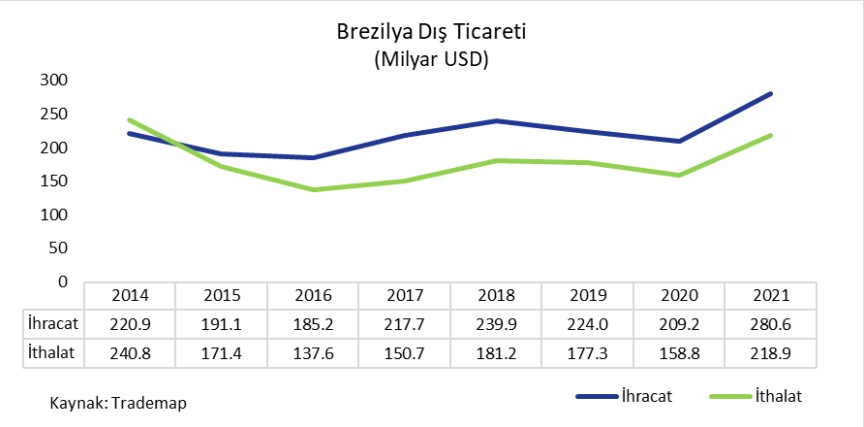

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
İhracat	220.9	191.1	185.2	217.7	239.9	224.0	209.2	280.6
İthalat	240.8	171.4	137.6	150.7	181.2	177.3	158.8	218.9

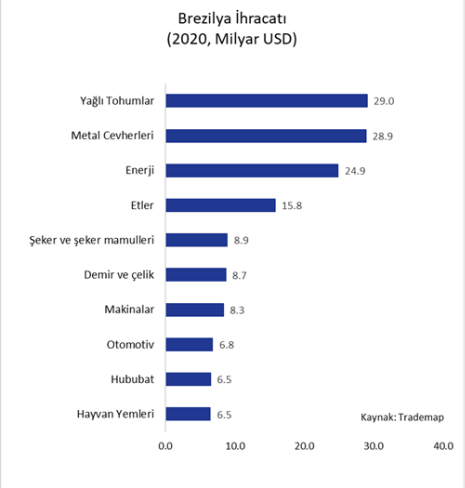

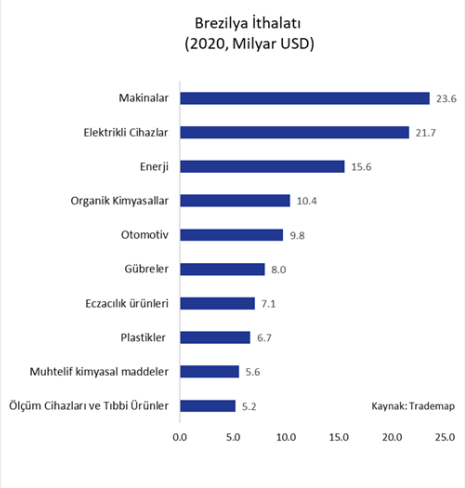

6. TÜRKİYE İLE DIŞ TİCARET

Türkiye Brezilya ile dış ticaretinde net ithalatçıdır. 2014 yılında 1 milyar USD olan dış ticaret açığı 2018 yılında 2,8 milyar USD seviyesine yükselmiştir. 2019 yılında Türkiye'nin Brezilya'dan ithalatı %20 azalarak 2,65 milyar USD seviyesine gerilemiş, bu sebeple dış ticaret açığı 2,2 milyar USD seviyesine gerilemiştir. Salgın döneminde 2020 yılında Türkiye'nin Brezilya'ya ihracatı %19, Türkiye'nin Brezilya'dan ithalatı %22 artmıştır. Dış ticaret açığının 2,6 milyar USD seviyesinde olduğu 2020 yılında dış ticaret hacmi 3,8 milyar USD seviyesindedir. 2021 yılının ilk onbir ayında Türkiye'nin Brezilya'ya ihracatı iki katına çıkaraj 960 milyon USD olurken Türkiye'nin Brezilya'dan ithalatı aynı dönemde %20 artarak 3,5 milyar USD olmuştur. Türkiye'nin ihracatının artmasında 2020 yılında 47 milyon USD olan demir çelik sektöründen ihracatın 2021 yılının ilk onbir ayında 320 milyon USD seviyesine yükselmesi etkili olmuştur. 2021 yılında inorganik kimyasallar, otomotiv ve makinalar sektörlerinden ihracatlar Türkiye'nin Brezilya'ya ihracatında öne çıkmaktadır. Türkiye'nin Brezilya'dan yağlı tohum ithalatı ise 2020 yılında 800 milyon USD seviyesinden 2021 yılında 1,2 milyar USD seviyesine yükselmiştir. Aynı dönemde, metal cevheri ithalatı 510 milyon USD'den 800 milyon USD'ye yükselmiştir.

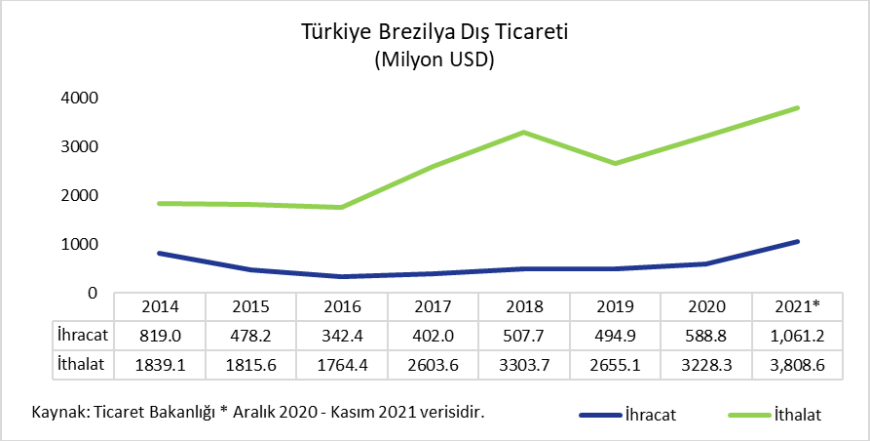

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*
İhracat	819.0	478.2	342.4	402.0	507.7	494.9	588.8	1,061.2
İthalat	1839.1	1815.6	1764.4	2603.6	3303.7	2655.1	3228.3	3,808.6

Kaynak: Ticaret Bakanlığı * Aralık 2020 - Kasım 2021 verisidir.

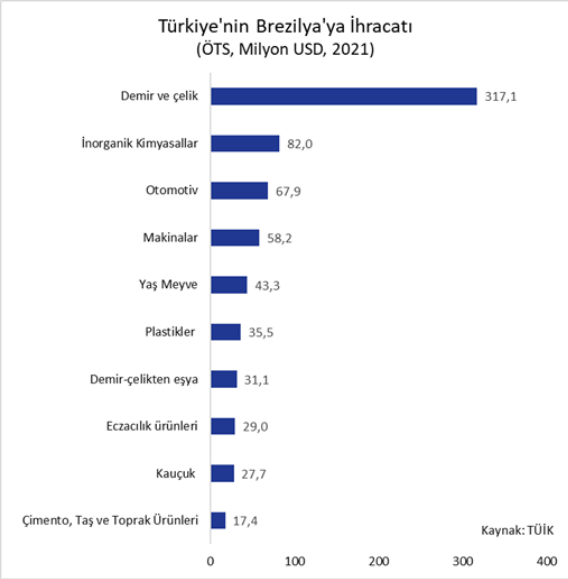

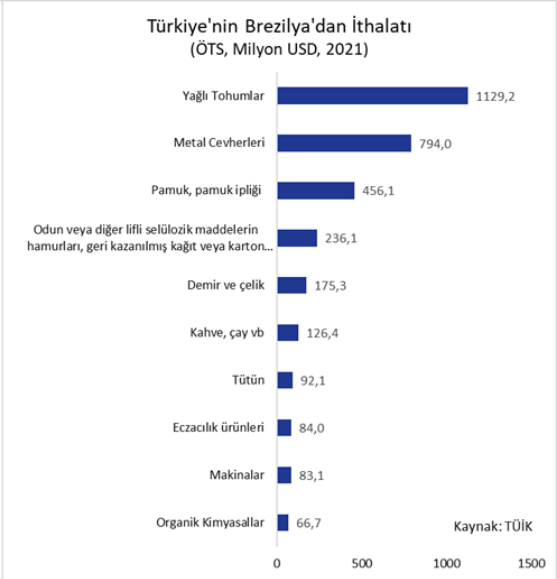

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
Huzur Mahallesi, Azerbaycan Caddesi Skyland Sky Office No: 4
B Blok Kat: 21-22 Seyrantepe 34485 Sarıyer/İstanbul

www.deik.org.tr • info@deik.org.tr

/deikiletisim | www.deik.org.tr